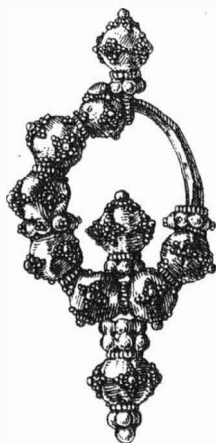

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1964

BRNO 1965

Průzkum sídelní oblasti lidu středodunajských
popelnicových polí v Pavlovských vrších

Jiří Ř í h o v s k ý

Tab. 6

V roce 1964 provedl Archeologický ústav ČSAV v Brně část průzkumu katastrů přiléhajících k masivu Pavlovských vrchů: Klentnice, Bavor, Perné, Horních a Dolních Věstonic a Pavlova. Cílem tohoto průzkumu má být zjištění stop osídlení v mladší a pozdní době bronzové / v kultuře středodunajských popelnicových polí/, které by se vztahovalo ke známým opevněným osadám / J. Říhovský, Opevněné osady lidu s velatickou kulturou v Pavlovských vrších na jižní Moravě, AR IX 1957, 110 - 112/. Výsledek tohoto průzkumu /bude pokračovat i v roce 1965/ se má stát podkladem pro pokusný výzkum způsobu osídlení širší oblasti, v níž - podle některých náznaků z rozboru žárového pohřebiště v Klentnici - předpokládáme existenci slučování určitého počtu spřízněných rodových jednotek v kmen.

Již tato první část průzkumu v roce 1964 přinesla překvapující výsledky. Vedle známých dvou až tří opevněných výšinných osad na Tabulové hoře, Děvině a snad i na Kotli /zde jsme mohli sledovat opevnění zatím jen na severovýchodní straně/ jsme našli stopy nejméně 13 dalších sídlištních areálů většího i malého rozsahu. Jejich poloha převážně na plošinkách hřbítků vybíhajících z úpatí hlavního hřebene /tedy nikoliv v údolích/ souvisí zřejmě s prosvětlenými místy tehdejšího bohatého lesního porostu a dokumentuje jejich úzký vztah k opevněným osadám jako centrální celého komplexu sídlišť. Teprve budoucí zjišťovací sondáže na těchto místech nám odpoví na otázku jejich časového vztahu ke zmíněným hradiskům a zkoumanému pohřebišti v Klentnici.

Die Erforschung des Siedlungsgebietes der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur in den Pollauer Bergen. Im Jahre 1964 führte das Archäologische Institut der ČSAV in Brno eine Teilerforschung der Kataster durch, die an das Massiv der Pollauer Berge grenzen: Klentnice, Bavor, Perná, Horní und Dolní Věstonice und Pavlov. Ziel dieser Erforschung soll die Feststellung von Besiedlungsspuren aus der jüngeren und späten Bronzezeit sein /in der Zeit der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur/, die zu den bekannten befestigten Niederlassungen Beziehung haben sollten /J. Říhovský, Opevněné osady lidu s velatickou kulturou v Pavlovských vrších na jižní Moravě, AR IX 1957, 110 - 112/. Das Ergebnis dieser Erforschung /sie wird auch im Jahre 1965 weiter fortgesetzt werden/, soll Basis für das Studium der Besiedlungsart einer breiteren Region werden, in der - nach einigen Anzeichen aus der Analyse des Brandgräberfeldes in Klentnice - wir die Möglichkeit der Vereinigung einer bestimmten Anzahl verwandter Sippeneinheiten zu einem Stamm voraussetzen.

Bereits dieser erste Teil der Erforschung im Jahre 1964 erbrachte überraschende Ergebnisse. Neben den bekannten zwei bis drei befestigten Höhensiedlungen auf Tabulová hora /Tafelberg/, Důvín /Maidenburg/ und vielleicht auch auf Kotel /Kessel - hier konnten wir die Befestigung vorläufig nur auf der nordöstlichen Seite verfolgen/, fanden wir Spuren von mindestens 13 weiteren, grösseren sowie kleineren Siedlungsarealen. Ihre Lage, vorwiegend auf Plateaus niedrigerer Anhöhen, die am Fusse des Hauptkammes auslaufen /also keineswegs in Tälern/, hängt offensichtlich mit durchlichteten Stellen des damaligen reichen Waldbestandes zusammen und dokumentiert ihre enge Beziehung zu den befestigten Niederlassungen als Zentren des gesamten Siedlungskomplexes. Erst die zukünftigen Feststellungsgrabungen an diesen Stellen können uns die Frage ihrer zeitlichen Beziehung zu den erwähnten Burgwällen und dem erforschten Gräberfeld in Klentnice beantworten.

Velatické pohřebiště v Blučině, o. Brno-venkov

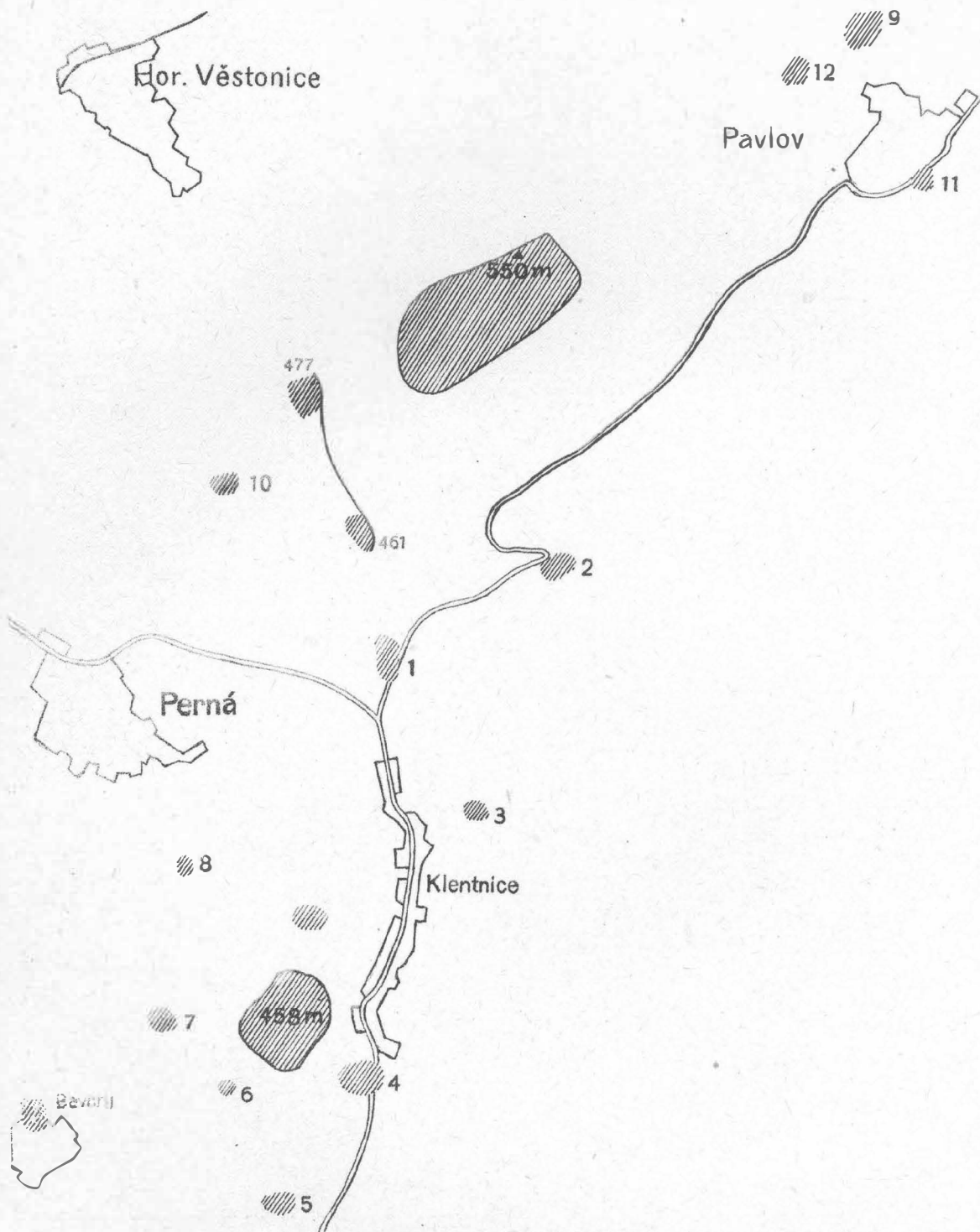
Jiří Ř í h o v s k ý

Při výzkumu laténských kostrových hrobů v Blučině zjistil K. Ludikovský v trati "U svodnice" rozorané žárové hroby starší /velatické/ fáze středodunajského okruhu kultury popelnicových polí. Místo nálezu je v západní části blučinského katastru v úhlu silnic vedoucích z Blučiny do Moutnic a do Měnína.

Pro nedostatek času byl záchranným výzkumem v roce 1964 vyzvednut pouze obsah 11 žárových hrobů zničených nebo narušených hlubokou orbou tak, že střepy se spálenými kůstkami byly rozhozeny po povrchu. Vedle těchto žárových hrobů se zjistila přítomnost jam s volutovou, halštatskou horákovskou a laténskou keramikou.

Systematičtější záchranný výzkum se může provést až po žních v roce 1965. Nálezový materiál nebyl dosud laboratorně zpracován.

Velaticer Gräberfeld in Blučina, Bez. Brno - venkov. Bei der Erforschung latènezeitlicher Skelettgräber stellte K. Ludikovský in der Flur "U svodnice", durch Ackern gestörte Brandgräber aus der älteren /Velaticer/ Phase des mitteldonauländischen Kreises der Urnenfelderkultur fest. Bei einer im Jahre 1964 stattfindenden Rettungsgrabung wurde der Inhalt von 11 Gräbern geborgen und Gruben mit Voluten-, hallstattzeitlicher Horákov - und latènezeitlicher Keramik festgestellt.

1:50000

Tab. 6. Pavlovské vrchy na jižní Moravě: komplex opevněných a otevřených sídlišť středodunajských popelnicových polí. - Pelauer Berge in Südmähren: Komplex befestigter und offener Siedlungen der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur.

